

Dosarul nr. 2ra-1026/21

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud. V. Schibin)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

ÎNCHEIERE

07 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de către recurentul Valentin Pușcaș,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandr Cușnir împotriva lui Valentin Pușcaș cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 16 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de către apelantul Alexandr Cușnir, a fost casată integral hotărârea din 10 august 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central și a fost emisă o nouă hotărâre de admitere integrală a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La data de 04 februarie 2020, Alexandr Cușnir a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Valentin Pușcaș cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, la 27 octombrie 2017, Judecătoria Bălți, sediul Glodeni, examinând cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Valentin Pușcaș împotriva lui Alexandr Cușnir cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, a dispus încasarea din contul lui Alexandr Cușnir în beneficiul lui Valentin Pușcaș a sumei împrumutului în mărime de 2000 euro, dobânda de întârziere în mărime de 981

euro și 97 cenți, precum și taxa de stat achitată de către reclamant în mărime de 1922 lei și 10 bani.

Ulterior, la data de 24 noiembrie 2017, reclamantul s-a întâlnit cu pârâtul la biroul ultimului, în vederea executării deciziei judecătorești din 27 octombrie 2017, astfel, Alexandr Cușnir i-a achitat lui Valentin Pușcaș suma de 40 300 lei. Tot atunci, Alexandr Cușnir i-a cerut lui Valentin Pușcaș, să-i elibereze confirmare în scris privind achitarea datoriei constatate de către instanță, la care Valentin Pușcaș categoric a refuzat, invocând că, plata a fost făcută pentru o datorie inexistentă din trecut, pe care a inventat-o Valentin Pușcaș și de care nu cunoștea Alexandr Cușnir. La rândul său, Alexandr Cușnir, conștientizând că Valentin Pușcaș intenționează să se îmbogățească nejustificat, i-a cerut restituirea banilor transmiși, și să probeze existența datoriei inventate, însă, Valentin Pușcaș, a refuzat să restituie banii și să demonstreze existența datoriei.

Totodată, a afirmat reclamantul că, în scopul repunerii părților în poziția inițială și redobândirea dreptului asupra banilor transmiși lui Valentin Pușcaș, în alt scop decât cel pe care l-a inventat ultimul, Alexandr Cușnir, s-a adresat cu o plângere la Inspectoratul de Poliție Glodeni, care au decis că în cazul dat lipsesc elementele constitutive ale unei infracțiuni, cazul fiind de competența instanței de judecată. Poziția colaboratorilor de la Inspectoratul de Poliție Glodeni a fost susținută de către Procuratura r-lui Glodeni, Judecătoria Drochia (sediul Glodeni) precum și de Curtea de Apel Bălți. Din aceste considerente, reclamantul a înaintat pârâtului Valentin Pușcaș, pretenții suplimentare privind restituirea sumei de bani, prin care s-a îmbogățit nejustificat, pârâtul nu a reacționat la cerințele reclamantului, ca urmare a fost nevoit să se adreseze cu acțiune în instanța de judecată, în vederea repunerii părților în poziția inițială și redobândirea de către Alexandr Cușnir, a dreptului asupra banilor transmiși pârâtului Valentin Pușcaș, în alte scopuri decât cele inventate de pârât.

A mai menționat reclamantul că, fiind chestionat de către organele de drept, Valentin Pușcaș a explicat, că nu poate să-i elibereze lui Alexandr Cușnir recipisa precum că banii i-au fost transmiși în vederea stingerii obligațiilor conform documentului executoriu din 27 noiembrie 2017, pe motiv că acești bani i-ar fi întors pentru o altă datorie mai recentă, pentru servicii de recoltare a roadei. Însă până la acea dată, Valentin Pușcaș nu a înaintat careva pretenții lui Alexandr Cușnir privind achitarea cărorva servicii pentru recoltarea roadei, ultimul nu recunoaște acest fapt, între el neexistând careva acte juridice în acest sens.

A solicitat reclamantul, repararea prejudiciului material în mărime de 400 lei cu titlu de îmbogățire nejustificată și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 10 august 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 16 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de către apelantul Alexandr Cușnir, a fost casată integral hotărârea din 10 august 2020 a Judecătorei Bălți, sediul Central și a fost emisă o nouă hotărâre de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea deciziei emise, instanța de apel a conchis că, soluția dată de prima instanță este în contradicție cu circumstanțele cauzei, instanța nu a constatat corect toate circumstanțele, concluziile fiind neîntemeiate și contradictorii cu materialele cauzei.

Din materialele dosarului rezultă cu certitudine că, la data de 04 februarie 2020, Alexandr Cușnir a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Valentin Pușcaș cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

De asemenea, la 27 octombrie 2017, Judecătoria Bălți, sediul Glodeni, examinând cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Valentin Pușcaș împotriva lui Alexandr Cușnir cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, a dispus încasarea din contul lui Alexandr Cușnir în beneficiul lui Valentin Pușcaș a sumei împrumutului în mărime de 2000 euro, dobânda de întârziere în mărime de 981 euro și 97 cenți, precum și taxa de stat achitată de către reclamant în mărime de 1922 lei și 10 bani.

Totodată, a afirmat reclamantul că, în scopul repunerii părților în poziția inițială și redobândirea dreptului asupra banilor transmiși lui Valentin Pușcaș, în alt scop decât cel pe care l-a inventat ultimul, Alexandr Cușnir, s-a adresat cu o plângere la Inspectoratul de Poliție Glodeni, care au decis că în cazul dat lipsesc elementele constitutive ale unei infracțiuni, cazul fiind de competența instanței de judecată. Poziția colaboratorilor de la Inspectoratul de Poliție Glodeni a fost susținută de către Procuratura r-lui Glodeni, Judecătoria Drochia (sediul Glodeni) precum și de Curtea de Apel Bălți. Din aceste considerente, reclamantul a înaintat pârâtului Valentin Pușcaș, pretenții suplimentare privind restituirea sumei de bani, prin care s-a îmbogățit nejustificat, pârâtul nu a reacționat la cerințele reclamantului, ca urmare a fost nevoit să se adreseze cu acțiune în instanța de judecată, în vederea repunerii părților în poziția inițială și redobândirea de către Alexandr Cușnir, a dreptului asupra banilor transmiși pârâtului Valentin Pușcaș, în alte scopuri decât cele inventate de pârât.

Mai mult, faptul transmiterii sumei de 40 300 lei nu este negat de intimatul Valentin Pușcaș, însă ultimul susține că nu a eliberat o careva recipisă în acest sens, deoarece suma dată i-a fost transmisă de către apelant pentru o datorie anterioară creată ca urmare a serviciilor prestate de către intimat de recoltare a roadelor.

Totodată, transmiterea la data de 24 noiembrie 2017 a sumei de 40 300 lei,

rezultă și din procesul-verbal de consemnare a declarațiilor din 04 decembrie 2017 a intimatului Valentin Pușcaș.

Aceleași declarații se regăsesc și în Ordonanța de neîncepere a urmăririi penale emisă de Procurorul-șef al Procuraturii r-lui Glodeni din 02 ianuarie 2019 (f.d.27-29).

Astfel, transmiterea banilor în sumă de 40 300 lei de către apelant în beneficiul intimatului, este confirmată inclusiv de ultimul, iar refuzul de a confirma stingerea datoriei conform Titlului executoriu nr. 2-482/2017 din 27 octombrie 2017, o explică prin existența altei datorii de la care apelantul se eschivează. La acest capitol instanța de apel, corect, a reținut că, de către intimatul Valentin Pușcaș nu au fost prezentate probe pertinente și concludente, precum și acte justificative, care ar confirma existența altor datorii decât cele confirmate prin hotărârea din 27 octombrie 2017 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni.

Or, conform prevederilor art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Prin urmare, întemeiat, a considerat instanța de apel că, în lipsa unor probe pertinente și înscrisuri justificative, circumstanțele invocate de pârâțul-intimat Valentin Pușcaș precum că suma de 40 300 lei a fost achitată de apelant în contul stingerii altei datorii, poartă un caracter declarativ, și rămâne a fi neargumentat sub aspectul circumstanțelor invocate.

Distinct de cele invocate mai sus, Colegiul reține că, prin încheierea de primire spre executare și de intentare a procedurii de executare, a executorului judecătoresc Oleg Romah, nr. 091-1659/2018 din 30 martie 2018, s-a primit și s-a intentat procedura de executare a documentului executoriu nr. 2-482 din 27 octombrie 2017 emis de către Judecătoria Glodeni, privind încasarea de la Alexandr Cușnir în beneficiul lui Valentin Pușcaș, a datoriei în sumă totală de 2981 euro și 97 cenți și 1922 lei 10 bani (f.d.100).

Astfel, prin încheierea executorului judecătoresc Oleg Romah privind transmiterea bunurilor imobile către creditorul urmăritor nr. 091-1659/2018 din 18 februarie 2020, a fost transmis cu drept de proprietate creditorului urmăritor Valentin Pușcaș, un teren agricol care aparține cu drept de proprietate debitorului Alexandr Cușnir la prețul stabilit la licitație în mărime de 69 600 lei, în contul achitării datoriei conform documentului executoriu nr.2-482 din 27 octombrie 2017 emis de către Judecătoria Glodeni, (f.d.101-103), iar ulterior prin încheierea din 24 februarie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central a fost confirmată încheierea executorului judecătoresc Oleg Romah nr. 091 - 1659/2018 din 18

februarie 2020 privind transmiterea bunurilor imobile către creditorul urmăritor Valentin Pușcaș (f.d.104-105).

În circumstanțele când hotărârea din 27 octombrie 2017 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, a fost executată prin transmiterea bunurilor imobile (teren agricol) în proprietatea creditorului urmăritor Valentin Pușcaș, iar apelantul Alexandr Cușnir până la intentarea procedurii de executare a achitat creditorului urmăritor suma de 40 300 lei în contul stingerii aceleiași datorii conform hotărârii judecătorești din 27 octombrie 2017, Colegiul cu certitudine, a constatat îmbogățirea fără justă cauză a pârâtului-intimat Valentin Pușcaș cu suma de 40 300 lei, achitată de către Alexandr Cușnir.

În această ordine de idei, Colegiul afirmă că, instanța de apel corect a dispus încasarea din contul lui Valentin Pușcaș în beneficiul lui Alexandr Cușnir suma de 40 300 lei cu titlu de îmbogățire nejustificată.

Or, nimeni nu se poate îmbogăți în detrimentul altuia fără a avea un temei legal, iar în condițiile legii, cel îmbogățit este obligat să restituie sau să plătească echivalentul în bani a îmbogățirii celui pe seama cui s-a realizat această îmbogățire nejustificată.

Tot aici se impune a preciza faptul că, remediul îmbogățirii nejustificate asigură restituirea sporului în patrimoniul unei persoane, atunci când aceasta nu este îndreptățită să dobândească, și beneficiul îi revine de drept altei persoane. Prin urmare, în condiția admiterii acțiunii depuse de către Alexandr Cușnir, instanța de apel, întemeiat și legal a ajuns la concluzia de a încasa din contul lui Valentin Pușcaș în beneficiul lui Alexandr Cușnir cheltuielile de judecată în mărime de 2116 lei.

La 12 mai 2021, recurentul Valentin Pușcaș, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 16 martie 2021 a Curții de Apel Bălți și a hotărârii primei instanțe din 10 august 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, rejudecarea cauzei în prima instanță, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu decizia recurată, calificând-o ca fiind neîntemeiată și pasibilă de casare în temeiul prevederilor art. 432 alin. (1), (2) lit. a) și (4) din Codul de procedură civilă.

Recurentul a opinat că, prima instanță și instanța de apel au aplicat eronat normele de drept material, nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, au apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanțelor sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 16 martie 2021, iar cererea de recurs a fost depusă la 12 mai 2021.

Materialele cauzei atestă expedierea și recepționarea copiei deciziei integrale participanților la proces la 13 aprilie 2021, prin intermediul oficiului poștal, conform scrisorii de însoțire (f.d.117), însă careva date ce ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la actele cauzei lipsesc. Astfel, recursul este declarat în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 27 mai 2021 instanța de recurs a comunicat participanților la proces recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 134).

Prin referința depusă la 30 iunie 2021, intimatul Alexandr Cușnir, a solicitat de a considera recursul declarat de către recurentul Valentin Pușcaș, ca inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului declarat de către recurentul Valentin Pușcaș, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către

instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către recurentul Valentin Pușcaș, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că, instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva

sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de către recurentul Valentin Pușcaș.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către recurentul Valentin Pușcaș, împotriva deciziei din 16 martie 2021 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat